

**SPRAWOZDANIE ZA 2013 R. Z REALIZACJI UCHWAŁY Nr
LXXVII/1166/13 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 26 czerwca 2013 r. w
sprawie MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO NA LATA 2013-2015.**

Kraków, marzec 2014

Spis treści:

I.	Wprowadzenie	str. 3
II.	Stacjonarna opieka zdrowotna – lecznictwo zamknięte.....	str. 3
III.	Zakłady opieki długoterminowej.....	str. 4
IV.	Ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna.....	str. 4
V.	Działalność organizacji pozarządowych.....	str. 5
VI.	Działalność Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w 2013 r. w zakresie wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi.....	str. 6
VII.	Realizacja działań podejmowanych przez poradnie psychologiczno -pedagogiczne w Mieście Krakowie	str. 8
VIII.	Realizacja programów zdrowotnych dotyczących profilaktyki w obszarach zdrowia psychicznego.....	str. 10

I. Wprowadzenie

Ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin. Ochrona zdrowia psychicznego w myśl ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj.: Dz. U. z 2011 Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) polega w szczególności na:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- 2) zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- 3) kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego powinny być podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla ich zdrowia psychicznego.

W dniu 26 czerwca 2013 r. Rada Miasta Krakowa podjęła Uchwałę Nr LXXVII/1166/13 w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2015. Uchwała ta stanowi kontynuację realizacji celów operacyjnych zawartych w Miejskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2010-2012. Z uwagi na uwarunkowania epidemiologiczne, poziom rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej i pomocy społecznej oraz integralności problemów zdrowotnych i społecznych zaistniała konieczność wypracowania programu lokalnego ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model regionalny, jakim jest Małopolski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz w oparciu o Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Przy opracowywaniu Programu na lata 2013-2015 wykorzystano dane pochodzące z Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

II. Stacjonarna opieka zdrowotna – lecznictwo zamknięte.

Na terenie Miasta Krakowa Szpital Specjalistyczny im. dr Józefa Babińskiego SP ZOZ, zapewnia kompleksowe świadczenia w zakresie leczenia psychiatrycznego, odwykowego i neurologicznego. Szpital ten dysponuje 786 łózkami (dane na 31.XII. 2012r.). Pozostałe publiczne zakłady opieki stacjonarnej w Krakowie posiadające oddziały psychiatryczne to: (dane na dzień 31.XII.2012 r.):

- 1) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera, os. Złota Jesień 1 (32 łóżka);
- 2) Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika, ul. Strzelecka 2 (25 miejsc);
- 3) Szpital Uniwersytecki w Krakowie, ul. Kopernika 36 (2 oddziały kliniczne tj.: oddział psychiatryczny dla dorosłych dysponujący 76 łózkami, oddział psychiatryczny dla dzieci dysponujący 20 łózkami),

4) 5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ, ul. Wrocławska 1–3 (50 łóżek). Ponadto pomoc psychiatryczną zapewniały również psychiatryczne niepubliczne zakłady opieki stacjonarnej: Ośrodek Rehabilitacyjno–Readaptacyjny „DOM MONARU”, ul. Suchy Jar 4 (40 łóżka) (dane na 31.XII. 2012r.); NZOZ Ośrodek Leczniczo–Rehabilitacyjny dla osób Uzależnionych od Środków Odurzających, ul. Suchy Jar 4a (15 łóżek) (dane na 31.XII. 2012r.); Ośrodek Rehabilitacyjno–Readaptacyjny dla Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby „DOM GWAN”, ul. Nadbrzezie 25 (26 łóżek) (dane na 31.XII. 2012r.). Liczba osób hospitalizowanych w 2013 roku na terenie Miasta Krakowa z powodu zaburzeń psychicznych oraz zaburzeń zachowania wyniosła **8 774**.

III. Zakłady opieki długoterminowej.

Gmina Miejska Kraków jest podmiotem tworzącym wobec Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Krakowie, z siedzibą przy ul. Wielickiej 267, który w ramach statutowej działalności udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie: 1) świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej; 2) opieki paliatywnej i hospicyjnej; 3) opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Zakład udziela świadczeń zdrowotnych w pionie lecznictwa i pielęgniarstwa. W strukturze organizacyjnej Zakładu funkcjonują m.in.: oddział ogólny, oddział psychiatryczny, oddział stacjonarny medycyny paliatywnej, które dysponują łącznie 510 łóżkami (wg stanu na koniec IV kwartału 2013 r.) oraz hospicjum domowe, dział farmacji szpitalnej, poradnia medycyny paliatywnej i poradnia żywieniowa. Liczba leczonych w Zakładzie wynosi łącznie 958 osób, a średni okres pobytu w Zakładzie liczonego w dniach, wynosi 191 (dane wg stanu na koniec IV kwartału 2013 r.).

IV. Ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna.

Liczba osób leczonych w 2013 r. w ramach ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej na terenie miasta Krakowa przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj zaburzeń	Liczba pacjentów leczonych
1.	Zaburzenia psychiczne organiczne, włącznie z zespołami objawowymi.	10 716
2.	Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych	7 541
3.	Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe	9 040
4.	Zaburzenia nastroju (afektywne).	13 053
5.	Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną.	21 929
6.	Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi.	1 529
7.	Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych.	3 770
8.	Upośledzenie umysłowe.	1 805
9.	Zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego)	2 384
10.	Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym.	3 734

11.	Zaburzenia psychiczne, inaczej nieokreślone	1 412
	Ogółem	76 913

Z powyższej tabeli wynika, że największą grupę leczonych w 2013 r. stanowiły osoby z zaburzeniami nerwicowymi związanymi ze stresem i pod postacią somatyczną tj. 21 929.

V. Działalność organizacji pozarządowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w 2013 r. przez Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy.

Pięć z sześciu funkcjonujących w roku 2013 mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzonych było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez podmioty niepubliczne: Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej „Gaudium et Spes”, Stowarzyszenie Rodzin „Zdrowie Psychiczne” oraz Fundację Pomocy Chorym Psychiczenie im. Tomasza Deca.

Podmiotami niepublicznymi realizującymi zadanie polegające na prowadzeniu ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowych domów samopomocy) na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków były: Krakowska Fundacja „Hamlet”, Fundacja dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie, Małopolska Fundacja Pomocy Ludziom Dotkniętym Chorobą Alzheimerera, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko”, Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej „Gaudium et Spes”, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Przystanek Betlejem”, Krajowe Towarzystwo Autyzmu – Oddział Kraków, Caritas Archidiecezji Krakowskiej oraz Fundacja Wspierania Rozwoju Społecznego „Leonardo”.

Organizacjami pozarządowymi realizującymi zadanie dotyczące funkcjonowania domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi były w 2013 roku Fundacja dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie oraz Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej „Gaudium et Spes”.

W 2013 roku Gmina Miejska Kraków dofinansowywała prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej przez następujące organizacje pozarządowe: Fundacja Artes, Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „KLIKA”, Stowarzyszenie Integracji oraz Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „EMAUS”, Fundacja im. Brata Alberta, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Kraków Nowa Huta, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski Krakowski, Duszpasterskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko”, Stowarzyszenie „Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej, Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej „Gaudium et Spes”.

(powyższe dane pochodzą z miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie)

W ramach programu współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w roku 2013 w zakresie realizacji zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia Miasto Kraków realizowało następujące zadania:

1. Realizacja samopomocowych inicjatyw, służących rozwojowi form wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym poprzez stworzenie warunków dla utworzenia Klubów samopomocowych.

Zadanie publiczne realizowane było przez Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Krakowie pod nazwą „*Autyzm to nie choroba, lecz wymaga terapii*”. W ramach przeprowadzonego konkursu ofert ww. organizacja na realizację powyższego zadania publicznego w 2013 r. otrzymała kwotę dotacji w wysokości **9 000 zł.**

2. Tworzenie i prowadzenie programów zatrudnienia i przygotowania zawodowego dla osób chorujących psychicznie.

Zadanie publiczne realizowane było przez Krakowską Fundację Hamlet pod nazwą „*Trener Zatrudnienia Wspieranego szansą na zatrudnienie osób chorujących psychicznie*” oraz Fundację im. Św. Scholastyki pod nazwą „*Tworzenie i prowadzenie programów zatrudnienia i przygotowania zawodowego dla osób chorujących psychicznie*”. W ramach przeprowadzonego konkursu ofert ww. organizacje na realizację powyższego zadania publicznego w 2013 r. otrzymały łącznie kwotę w wysokości **11 000 zł.**

VI. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w 2013 r. w zakresie wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi w 2013 r. w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej odbywało się poprzez realizację poniższych zadań:

1. Środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy udzielają wsparcia osobom chorującym psychicznie, niepełnosprawnym intelektualnie, osobom z autyzmem oraz z chorobą Alzheimera.

W 2013 r. w Gminie Miejskiej Kraków funkcjonowało 13 środowiskowych domów samopomocy, w tym: 1 środowiskowy dom samopomocy zapewniający 57 miejsc, będący miejską jednostką organizacyjną oraz 12 środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez organizacje pozarządowe, dysponujących łącznie 354 miejscami.

Z pomocy środowiskowych domów samopomocy skorzystały w roku 2013 – 453 osoby.

2. Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi mają na celu udzielanie osobom w nich zamieszkującym wsparcia w zakresie poprawy kontaktów społecznych, przywrócenie możliwości pełnienia satysfakcjonujących ról społecznych, zapewnienie bezpiecznego, całodobowego zakwaterowania. Wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków połączone z treningiem umiejętności społecznych może pozwolić osobom przebywającym w mieszkaniu chronionym na częściowe lub całkowite usamodzielnienie się.

W 2013 r. funkcjonowało 6 mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 5, których prowadzenie Gmina Miejska Kraków zlecała organizacjom pozarządowym. Ponadto na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonuje mieszkanie chronione prowadzone przez jednostkę budżetową - dom pomocy społecznej przeznaczony dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Mieszkania dysponowały łącznie 29 miejscami. Z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało 35 osób.

3. Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej zapewnia osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat powyższych celów odbywa się poprzez codzienne zajęcia, przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej realizowanych w ramach pracowni m.in. gospodarstwa domowego, stolarskich, krawieckich, edukacyjnych, plastycznych, komputerowych, gospodarczo-ogrodniczych.

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków działa 14 warsztatów terapii zajęciowej, które posiadają 517 miejsc przeznaczonych dla osób ze schorzeniami narządu ruchu, schorzeniami psychicznymi oraz umysłowymi. **W roku 2013** w zajęciach uczestniczyło 615 osób niepełnosprawnych.

4. Domy pomocy społecznej

Na krakowski system domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2013 składało się 7 domów pomocy społecznej, z których dwa prowadzone były przez podmioty niepubliczne, na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków. W 2013 roku zostały przyjęte do ww. domów - 54 osoby. Łącznie z tej formy pomocy skorzystało 942 osoby.

Tabela: Wykaz domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2013 wraz z liczbą miejsc*

	nazwa i adres jednostki	typ Domu	Liczba miejsc 2013
1	DPS ul. Łanowa 43	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	165
			165
2	DPS ul. Krakowska 55	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	208
3	DPS ul. Łanowa 41		318
4	DPS os. Szkolne 28**		50
			576
5	DPS ul. Babińskiego 25**	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	87
6	DPS os. Hutnicze 5***		40
			127
7	DPS ul. Ułanów 25***	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	25
			25
Łączna liczba miejsc			893

*wg danych na 31 grudnia 2013

**wyłącznie dla kobiet

***jednostka prowadzona na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków

5. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w 2013 r. na zlecenie GMK przez Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy. W 2013 r. wykonano 159 932 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomocą objęto łącznie 440 osób.

6. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, w szczególności obejmujące poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne - realizacja projektu „Znaczenie Rodziny”

Projekt „Znaczenie Rodziny” adresowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin i opiekunów. Rodziny te często charakteryzuje niepełna znajomość swoich uprawnień i możliwości, kłopoty z właściwą organizacją życia domowego, zaburzone relacje w rodzinach, brak kompetencji i umiejętności we wspieraniu osoby z zaburzeniami psychicznymi. Rodziny i opiekunowie wymagają wsparcia, wzmacniania ze względu na obciążające je w życiu rodzinnym sytuacje deprivacji, przeciążenia, lęku psychospołecznego.

W 2013 r. w ramach projektu funkcjonowało 6 grup edukacyjno-wspierających dla rodzin, opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi, 2 grupy edukacyjno – wspierające dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 4 grupy samopomocowe rodzin, opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi. Łącznie z udziału w 12 grupach wsparcia skorzystało 110 osób. Grupy spotkały się 79 razy.

Ponadto w ramach projektu udzielono 74 konsultacji, przeprowadzono szkolenia dla pracowników socjalnych, dotyczące kształtowania praktycznych umiejętności niezbędnych w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, szkolenia w celu podniesienia kompetencji w obszarze zdrowia psychicznego i pracy socjalnej z osobami i rodzinami osób z zaburzeniami psychicznymi.

VII. Realizacja działań podejmowanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne w Mieście Krakowie.

Krakowskie poradnie psychologiczno-pedagogiczne szeroko upowszechniają wiedzę w zakresie zdrowia psychicznego oraz wpływania na kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijają umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. Poradnie w szerokim zakresie prowadzą psychoedukację rodziców, szkolenia dla nauczycieli, warsztaty dla uczniów i terapię indywidualną dla dzieci i młodzieży, terapię rodzin. W ramach zapobiegania zaburzeniom psychicznym poradnie biorą udział w programach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w szkole, rodzinie i środowisku lokalnym.

Poradnia Psychologiczna-Pedagogiczna Nr 3, która w swojej pracy wykorzystuje opracowany w 2000 roku (przez psychologów i pedagogów PPP-3) „pakiet edukacyjny – moje zdrowie”, dostępny w placówkach oświatowych. Są to scenariusze warsztatów – prowadzone na terenie poradni i szkół. Poradnia Psychologiczna-Pedagogiczna Nr 3 bierze

również udział w pracach lokalnego zespołu interdyscyplinarnego ds. „Przeciwdziałania przemocy w rodzinie” przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie Filia nr 5. Pani Małgorzata Piec Dyrektor – Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 3 – uczestniczyła w VI Kongresie Prawa Oświatowego na temat nowych zagrożeń (cyberprzemoc, grooming itp.) mających wpływ na funkcjonowanie społeczno-emocjonalne uczniów, w tym na ich zdrowie psychiczne. Na podstawie uzyskanych informacji i materiałów psycholog Poradni opracowała zbiór przepisów dla rodziców, dostępny w formie „Kącika Prawnego” w poczekalni, a dotyczący tematów: „Krzywdzenie Dziecka-Zagrożenie ze Świata Dorosłych”, „Ochrona Prawna Dziecka i Rodziny”, „Współczesne Zagrożenia: grooming, cyberprzemoc, sponsoring i prostytutka”.

Pracownicy krakowskich poradni upowszechniają informacje dotyczące możliwości uzyskiwania pomocy w ramach różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Każdorazowo przy składaniu przez rodziców wniosków na zespół orzekający o wydanie orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego z powodu zaburzeń i chorób psychicznych, odbywają się spotkania z rodzicami i uczniami. Członkowie zespołów orzekających uzyskują szczegółowe informacje na temat problemów zdrowotnych uczniów i przekazują zainteresowanym wiedzę na temat możliwości korzystania z pomocy nie tylko w poradniach, ale w różnych instytucjach, z którymi poradnie współpracują. Są to: klinika psychiatrii, szpitale, przychodnie specjalistyczne. Poradnie upowszechniają także informacje, w ramach doradztwa zawodowego, dotyczącą aktywizacji zawodowej i dostępności pracy w zawodzie dla młodzieży posiadającej problemy psychiczne.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 2 w Krakowie, jako placówka przeznaczona dla dzieci i młodzieży przewlekle chorych, w tym z zaburzeniami psychicznymi leczonych w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym im. Św. Ludwika oraz Oddziale Klinicznym Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Szpitala Uniwersyteckiego CM UJ, w ramach ochrony zdrowia psychicznego, prowadziła warsztaty o charakterze integracyjnym (np. tkacki, plastyczny, origami) dla dzieci i rodziców. Warsztaty zostały zorganizowane z okazji Święta Rodziny Krakowskiej w dniu 26 maja 2013 r. na Bulwarach Wiślanych we współpracy z Kliniką Psychiatrii Szpitala Uniwersyteckiego. W warsztatach udział wzięło ok. 120 osób. Przeprowadzono szkolenia „Dzieci i młodzież z zaburzeniami psychicznymi w szkole” dla nauczycieli szkół małopolskich - słuchaczy kursu kwalifikacyjnego Galicyjskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Zorganizowano w dniach 2-6.03.2013 r. spotkanie robocze nauczycieli szkół szpitalnych z Turynu (Włochy) i Linkoping (Szwecja), zainteresowanych funkcjonowaniem szkoły, metodach pracy i rozwiązywania problemów w oddziałach psychiatrycznych w Polsce. W trakcie pobytu gości przeprowadzono warsztaty z udziałem personelu kliniki psychiatrii na temat pracy z dziećmi z zaburzeniami odżywiania - anoreksją, bulimią. (relacja z wizyty znajduje się na stronie internetowej ZSS nr 2 <http://WWW.zssnr2krakow.pl>). W Zespole realizowany jest partnerski projekt „Big green footsteps – learning from experience, powering the future”. W ramach programu Comenius – uczenie się przez całe życie z partnerami z Islandii, Irlandii, Wielkiej Brytanii i Włoch (rozpoczęcie projektu – wrzesień 2013). Zespół realizował szkolny program „Bliżej kultury dalej od wykluczenia”, którego celem jest przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu poprzez wychowanie dzieci i młodzieży do świadomego korzystania z kultury oraz wdrażanie młodych ludzi do samowychowania kulturalnego, kształtowanie otwartego umysłu. W ramach programu odbywają się m.in. wyjścia na lekcje muzealne i warsztaty artystyczne (Muzeum Przyrodnicze PAN, Muzeum Erazma Ciołka, Muzeum Schindlera, MOCAK, Muzeum Sztuki Współczesnej, Pałac Sztuki, Międzynarodowe Centrum Kultury, Staromiejskie Centrum Kultury, Muzeum Etnograficzne), gra terenowa na Kazimierzu, cykl „Śladami herbów na kamienicach krakowskich”, wyjścia do kina na seanse na specjalne

zamówienie dla uczniów - pacjentów oddziałów psychiatrycznych. Na co dzień odbywają się zajęcia z arteterapii, bajkoterapii, socjoterapii, hortiterapii oraz terapii szachowej.

VIII. Realizacja przez Gminę Miejską Kraków programów zdrowotnych dotyczących profilaktyki w obszarach zdrowia psychicznego.

1. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.; tekst jednolity) wszystkie propozycje realizacji miejskich programów zdrowotnych muszą zostać przekazane do rządowej Agencji Oceny Technologii Medycznych w celu uzyskania opinii. Agencja jest zobowiązana sporządzić swoją opinię w ciągu 3 miesięcy (art. 48 ust. 2a i 2b ustawy). Agencja prowadzi działalność na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2011 r., Nr 122, poz. 696). W zakresie realizacji zadań związanych z oceną świadczeń opieki zdrowotnej działa na zlecenie Ministra Zdrowia. Opiniuje ministerialne i samorządowe projekty programów zdrowotnych, a także prowadzi szeroko rozumianą działalność informacyjną i szkoleniową w zakresie oceny technologii medycznych w Polsce i na świecie. Jest instytucją państwową, nadzorowaną przez Ministerstwo Zdrowia, opierającą się w swoich działaniach na wiarygodnych dowodach naukowych dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa w oparciu o EBM (ang. Evidence Based Medicine). Stosuje zasady zgodne z wytycznymi HTA (ang. Health Technology Assessment) – interdyscyplinarnej dziedziny wiedzy, ukierunkowanej na dostarczanie naukowych podstaw dla podejmowania racjonalnych decyzji z zakresu polityki zdrowotnej i praktyki klinicznej, łącząc m. in. wiedzę z zakresu medycyny, epidemiologii, biostatystyki, prawa, ekonomii oraz etyki.

W obszarach zdrowia psychicznego na lata 2013-2015, do zaopiniowania przez Agencję Oceny Technologii Medycznych zostały przesłane poniższe programy:

- 1) Wsparcie w procesie dorastania.
- 2) Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego.
- 3) Profilaktyka i terapia depresji: pomagać w porę.
- 4) Profilaktyka zachowań samobójczych.
- 5) Świetlica terapeutyczna z programem profilaktyki i rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi

2. Pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych uzyskały dwa programy zdrowotne tj.: „Profilaktyka i terapia depresji: pomagać w porę”, „Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego”.

W związku z tym, iż środki finansowe w Budżecie Miasta Krakowa zostały zapewnione na realizację jednego programu zdrowotnego to zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i na podstawie kryteriów zatwierdzonych zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa został przeprowadzony konkurs ofert na realizację w latach 2013-2015 programu „Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego: program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP). W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert wyłonione do realizacji programu zdrowotnego w latach 2013-2015 zostały trzy podmioty lecznicze.

W ramach realizowanego w 2013 r. programu „Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego: Program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP) skorzystało 38 osób i udzielonych zostało 80 świadczeń zdrowotnych.

Na realizację powyższego programu zdrowotnego w 2013 r. przeznaczona została kwota w wysokości 20 000 zł.

Załącznik do sprawozdania stanowi Opis programu „Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego: Program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP)” finansowanego z budżetu Miasta Krakowa.